

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра терапевтичних та хірургічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ
З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ПИТАНЬ ПЕРИНАТОЛОГІЇ
6 КУРС

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність 222 «Медицина»

Розробник
Завідувач кафедри розробника
Гарант освітньої програми
Директор інституту
Начальник НМВ

Черно В.С.
Зак М.Ю.
Клименко М.О.
Грищенко Г.В.
Шмірчак С.І.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Акушерство і гінекологія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Медицина	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Вибіркова	
Курс навчання	6-й	
Навчальний рік	2021-2022	
Номери семестрів:	Денна форма	
	11-й, 12-й	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,0 кредити (2,0 / 2,0) / 120 годин (60 / 60)	
Структура курсу:		
– лекції	-	
– практичні заняття	60 год. (30 / 30)	
– годин самостійної роботи студентів	60 год. (30 / 30)	
Відсоток аудиторного навантаження	50,0%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Атестація – 11-й семестр	
Форма підсумкового контролю	Залік – 12-й семестр	

2. Мета, завдання та заплановані результати навчання

Робоча навчальна програма розроблена з урахуванням принципів доказової медицини і на підставі стандартів надання медичної допомоги в акушерстві і гінекології та неонатології, затверджених наказами МОЗ України.

Метою викладання навчальної дисципліни «Акушерство і гінекологія з поглибленим вивченням питань перинатології» на 6-му курсі є:

1 - набуття знань з фізіологічного та патологічного акушерства, консервативної та оперативної гінекології, засвоєння загальних принципів ведення вагітності, пологів, післяпологового періоду;

2 - вміння аналізувати акушерську ситуацію та хірургічні ризики гінекологічної хвороби, використовувати основні та додаткові методи дослідження, демонструвати вміння та навички;

3 - поглиблення і удосконалення знань з актуальних питань перинатального періоду життя людини, його діагностики, надання медичної допомоги і профілактики виникнення невідкладних станів у новонароджених.

Основними завданнями вивчення Блоку 1 «Акушерство і гінекологія» є:

- Інтерпретувати клінічну анатомію жіночих статевих органів та фізіологію репродуктивної системи.
- Ставити попередній діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.
- Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
- Визначати фактори, що впливають на планування сім'ї та розробляти заходи, спрямовані на раціональне планування сім'ї.
- Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду.
- Ставити попередній діагноз ускладнень вагітності, пологів та післяпологового періоду.
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Планувати та надавати невідкладну допомогу при невідкладних станах в акушерстві і гінекології.

Основними завданнями вивчення Блоку 2: «Клінічна перинатологія» є:

- Дослідження впливу відхилень в стані здоров'я вагітної жінки на розвиток плода та новонародженого.
- Вивчення функціональної та метаболічної адаптації новонародженого до позаутробного існування.
- Реанімація та інтенсивна терапія новонароджених.
- Дослідження становлення імунного статусу.
- Вивчення спадкових і вроджених захворювань.
- Розробка спеціальних методів діагностики захворювань, лікування з урахуванням особливостей фармакокінетики і фармакодинаміки лікарських засобів в цьому періоді.
- Реабілітація хворих новонароджених дітей.
- Питання вигодовування і харчування як здорових, так і хворих дітей.

Передумови вивчення дисципліни (міждисциплінарні зв'язки).

Міждисциплінарні зв'язки: акушерство та гінекологія як навчальна дисципліна базується на знаннях, отриманих студентами при вивченні медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, топографічної анатомії, нормальної, вікової та патологічної фізіології репродуктивної системи жінки, гістології та ембріології, мікробіології, фармакології, клінічної генетики, внутрішніх професійних та інфекційних хвороб,

хірургічних хвороб, педіатрією, гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я й інтегрується з цими дисциплінами.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти, згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сучасні стандарти надання допомоги при невідкладній акушерській та гінекологічній патології, перинатології;
- питання планування сім'ї.
- перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду;
- перебіг фізіологічного та патологічного перинатального періоду життя дитини;
- принципи надання медичної пренатальної допомоги.

вміти: аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; які передбачають:

- збирання анамнезу;
- огляд вагітної або гінекологічної хворої;
- планування обстеження вагітної або гінекологічної хворої;
- інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних досліджень;
- проведення диференціальної діагностики найбільш поширених ускладнень вагітності та гінекологічних захворювань;
- визначення попереднього клінічного діагнозу;
- визначення тактики ведення вагітної, пологів або ведення гінекологічної хворої;
- надання екстреної медичної допомоги;
- вирішення ситуаційних задач;
- відпрацювання практичних навичок на муляжах та біля ліжка вагітної або гінекологічної хворої;
- визначати особливості адаптації недоношених новонароджених дітей та діагностувати синдроми дизадаптації;
- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень недоношених новонароджених.
- демонструвати володіння принципами виходжування недоношених новонароджених, лікування та профілактики синдромів дизадаптації, реабілітації недоношених новонароджених.
- ведення медичної документації.

КОМПЕТЕНЦІЇ

Розроблена робоча програма відповідає *освітньо-професійній програмі (ОПП)* та орієнтована на формування *компетентностей*:

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК5. Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії. ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою. ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і
--------------------------------	---

	<p>взятих обов'язків. ЗК9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
Фахові компетентності	<p>ФК1. Навички опитування пацієнта. ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів. ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання. ФК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань. ФК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань. ФК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань. ФК7. Здатність до діагностування невідкладних станів. ФК8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги. ФК9. Навички надання екстреної медичної допомоги. ФК11. Навички виконання медичних маніпуляцій. ФК12. Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. ФК13. Навички консультування з питань планування сім'ї. ФК16. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду. ФК18. Здатність до ведення медичної документації.</p>
Програмні результати навчання	
ПРН1	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти набути сучасних знань. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
ПРН2	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
ПРН3	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПРН6	Мати досконалі знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
ПРН7	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. Нести відповідальність за розвиток

	професійних знань та умінь.
ПРН8	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань. Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків. Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків. Відповідати за якісне виконання поставлених завдань.
ПРН11	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами: збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару, пальпація лімфатичних вузлів, щитовидної та молочних залоз); оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини; обстежувати стан серцево-судинної системи (огляд та пальпація ділянки серця та поверхневих судин, визначення перкуторних меж серця та судин, аускультация серця та судин); обстежувати стан органів дихання (огляд грудної клітки та верхніх дихальних шляхів, пальпація грудної клітки, перкусія та аускультация легенів); обстежувати стан органів черевної порожнини (огляд живота, пальпація та перкусія кишок, шлунку, печінки, селезінки, пальпація підшлункової залози, нирок, органів малого тазу, пальцеве дослідження прямої кишки); обстежувати стан кістково-м'язового апарату (огляд та пальпація); обстежувати стан нервової системи; обстежувати стан сечостатевої системи; оцінювати стан внутрішньоутробного розвитку плоду за даними розрахунку маси плоду та аускультация його серцебиття.
ПРН12	Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).
ПРН13	В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу та серед прикріпленого населення: Вміти виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані фізикального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. Вміти встановити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН14	В умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу: • Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі найбільш вірогідного або синдромного діагнозу, за стандартними

	<p>схемами, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм. • Встановити попередній клінічний діагноз (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН15	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2), у умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН16	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН17	Визначати характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами. Визначати принципи лікування захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т. ч. польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПРН18	Встановити діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, закладі охорони здоров'я, його підрозділі), у т. ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
ПРН19	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
ПРН20	Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та

	юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.
ПРН22	Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувальної установи, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.
ПРН23	В умовах лікувальної установи на підставі анамнестичних даних, загального огляду, бімануального, зовнішнього та внутрішнього акушерського обстеження вагітної і роділлі, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури: <ul style="list-style-type: none"> • оцінювати загальний стан вагітної, роділлі та породіллі; • визначати строк вагітності; • визначати передбачуваний термін пологів та масу плода; • визначати та оцінювати розміри жіночого тазу; • визначати та оцінювати топографію плода в матці • визначати тактику ведення вагітності; • визначати та оцінювати стан плоду під час вагітності; • визначати тактику ведення пологів; • оцінювати загальний стан новонародженого; • оцінювати стан посліду; • визначати стан інволюції матки; • призначати раціональне вигодовування вагітним, дітям першого року життя та затримкою розвитку, недоношеним дітям; • оцінювати стан лохій та лактації.
ПРН24	В умовах лікувальної установи на підставі анамнестичних даних, загального огляду та гінекологічного обстеження жінки, використовуючи знання про репродуктивні органи жінки, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, з використанням стандартної процедури: <ul style="list-style-type: none"> • проводити оцінку пацієнтки та медичних критеріїв прийнятності методу контрацепції; • визначати план обстеження пацієнтки перед вибором методу контрацепції; • проводити консультування з питань планування сім'ї; • проводити підбір сучасного методу контрацепції для різних категорій населення.

3. Програма навчальної дисципліни

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

Програма навчальної дисципліни складається з двох блоків (модулів):

Блок 1: Акушерство і гінекологія.

Блок 2: Клінічна перинатологія.

БЛОК 1. АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ

РОЗДІЛИ:

1. ПАТОЛОГІЧНІ СТАНИ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ У РІЗНІ ВІКОВІ ПЕРІОДИ.
2. ГІНЕКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ.
3. НЕПЛІДНІСТЬ У ШЛЮБИ. ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї.
4. ФІЗІОЛОГІЧНЕ АКУШЕРСТВО.
5. ПАТОЛОГІЯ ВАГІТНОСТІ ТА ПОЛОГІВ.

РОЗДІЛ 1. ПАТОЛОГІЧНІ СТАНИ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ У РІЗНІ ВІКОВІ ПЕРІОДИ

Тема 1. Порушення менструальної функції в репродуктивному віці, нейроендокринні синдроми. Фізіологічні та патологічні стани в перименопаузальному періоді.

Порушення менструальної функції в репродуктивному віці, нейроендокринні синдроми.

Поняття перименопаузального періоду. Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в період перименопаузи. Патологічні стани в перименопаузальному періоді.

Опущення і випадіння стінок вагіни і матки: діагностика, лікування, профілактика.

Тема 2. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці. Методи контрацепції для підлітків.

Сучасні методи обстеження дівчаток та підлітків з гінекологічними захворюваннями. Порушення менструальної функції у підлітковому віці, класифікація, діагностика та лікування. Аменорея. Ювенільні маткові кровотечі. Терапія, реабілітація та профілактика порушень менструальної функції у дівчаток.

Аномалії розвитку статевих органів. Порушення статевого розвитку у підлітків.

Запальні захворювання статевих органів у дівчаток та підлітків. Клініка, діагностика та лікування.

Методи контрацепції у підлітків. Особливості підбору та застосування бар'єрних та гормональних методів контрацепції.

РОЗДІЛ 2. ГІНЕКОЛОГІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
2. Ставити попередній діагноз та проводити диференційний діагноз основних гінекологічних захворювань, планувати обстеження та тактику ведення хворої.

3. Надавати допомогу при невідкладних станах в гінекології. Скласти план обстеження гінекологічних хворих перед операцією.
4. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тема 3. Жіночі уrogenітальні запальні захворювання.

Сучасні підходи до діагностики та лікування жіночих уrogenітальних запальних захворювань. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом.

Тема 4. Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Дисгормональні захворювання молочної залози. Ендометріоз.

Доброякісні новоутворення статевих органів жінки. Діагностика, лікування та профілактика.

Дисгормональні захворювання молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики

Ендометріоз. Сучасні аспекти етіопатогенезу, діагностики, лікування, та профілактики ендометріозу.

Тема 5. Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення.

Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворення статевих органів жінки. Сучасні методи діагностики, принципи лікування та профілактики.

Тема 6. Невідкладні стани в гінекології.

Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при гострому животі. Сучасні підходи до діагностики та невідкладної допомоги при маткових кровотечах. Основні принципи та методи хірургічних втручань при невідкладних станах в гінекології. Травматичні пошкодження статевих органів. Клініка діагностика та лікування.

Диференційна діагностика з гострою хірургічною патологією (апендицит, кишкова непрохідність, холецистит, ниркова коліка, перфоративна виразка шлунка). Профілактика невідкладних станів в гінекології.

Тема 7. Оперативні втручання в гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Профілактика ВІЛ інфікування.

Показання, протипоказання, умови та види операцій на шийці матки; матці (консервативна міомектомія, дефундація матки, надпихова ампутація матки, екстирпація матки), придатках матки, при опущенні і випадінні жіночих статевих органів. Штучне перевивання вагітності в ранні та пізні терміни, показання, методи, ускладнення. Лікувально-діагностичні ендоскопічні методи в гінекології.

Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика. Реабілітація після гінекологічних втручань.

Профілактика ВІЛ-інфікування у медичних установах. Профілактика ризику зараження інфекціями, що передаються з кров'ю, та способи його зниження. Постконтактна профілактика.

РОЗДІЛ 3. НЕПЛІДНІСТЬ У ШЛЮБІ. ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї.

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори основних захворювань жіночої

- репродуктивної системи, що призводять до неплідності.
2. Визначати попередній клінічний діагноз на підставі інтерпретації даних спеціального обстеження неплідної подружньої пари.
  3. Проводити консультування щодо методів контрацепції відповідно до періодів життя та вибору конкретного методу контрацепції.
  4. Визначити необхідне обстеження перед початком використання контрацептивного засобу.
  5. Засвоїти використання медичних критеріїв прийнятності ВООЗ.

Тема 8. Неплідність.

Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі.

Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Показання до застосування допоміжних репродуктивних технологій.

Тема 9. Сучасні аспекти планування сім'ї. Методи контрацепції. Медичні критерії прийнятності використання методів контрацепції ВООЗ.

Консультування щодо вибору і використання методу контрацепції: етапи консультування. Методи контрацепції відповідно до періодів життя.

Сучасні методи контрацепції: класифікація, механізм дії, переваги, недоліки, необхідне обстеження перед початком використання, режим використання, побічні ефекти, інструкції для пацієнтки. Післяпологова та післяабортна контрацепція.

Медичні критерії прийнятності ВООЗ: класифікація категорій, використання зведених таблиць. Методи контрацепції у жінок з ВІЛ.

РОЗДІЛ 4. ФІЗІОЛОГІЧНЕ АКУШЕРСТВО.

Конкретні цілі:

1. Оцінювати стан вагітної, роділлі, породіллі, плода та новонародженого.
2. Планувати тактику ведення вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду, оцінювати перебіг періоду новонародженості.
3. Підбирати метод контрацепції в післяпологовому періоді.
4. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.
5. Надавати акушерську допомогу вагітній, роділлі та породіллі.

Тема 10. Фізіологічна вагітність, пологи та післяпологовий період. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві.

Ведення фізіологічної вагітності, пологів та післяпологового періоду. Сучасні методи діагностики стану плода. Особливості фармакотерапії в різні терміни вагітності та в післяпологовому періоді. Питання медичної етики і деонтології. Методи контрацепції в післяпологовому періоді.

РОЗДІЛ 5. ПАТОЛОГІЯ ВАГІТНОСТІ ТА ПОЛОГІВ.

Конкретні цілі:

1. Визначити особливості обстеження та лікування вагітних та породіль при патології вагітності і пологів.
2. Ставити попередній діагноз, проводити диференційний діагноз та планувати тактику ведення основних патологічних станів при вагітності, пологах та в післяпологовому періоді.
3. Складати план профілактичних та реабілітаційних заходів у разі різних видів акушерської патології.

4. Планувати та надавати допомогу при невідкладних станах в акушерстві.
5. Виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Тема 11. Ранні гестози. Гіпертензивні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія.

Етіологія і патогенез гестозів. Ранній гестоз (блювота, гіперсалівація). Клініка, діагностика і лікування раннього гестозу. Гіпертензія під час вагітності. набряки під час вагітності. Протеїнурія під час вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Клініка, діагностика, диференціальна діагностика, методи лікування, вплив на стан плода. Рідкісні форми гестозу.

Тактика ведення вагітності, пологів та післяпологового періоду при пізніх гестозах. Невідкладна допомога. Профілактика пізніх гестозів та реабілітація.

Тема 12. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Багатоплідна вагітність.

Етіологія та патогенез передчасного переривання вагітності в різні терміни. Класифікація, клініка, діагностика, лікування і профілактика мимовільного аборту. Передчасні пологи. Особливості ведення передчасних пологів. Профілактика невиношування вагітності.

Етіологія і патогенез переношування вагітності. Методи діагностики переношування вагітності. Перебіг вагітності і пологів, вплив на плід. Тактика ведення переношеної вагітності. Профілактика і терапія ускладнень, пов'язаних з переношуванням.

Багатоплідна вагітність: класифікація та діагностика. Тактика ведення вагітності та пологів при багатоплідності. Синдром фето-фетальної трансфузії, ВЗОП (внутрішньоутробна загибель одного плода).

Тема 13. Аномалії кісткового таза. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Невідповідність голівки плода та таза матері. Неправильні положення та тазові передлежання плода.

Аномалії кісткового таза. Ведення пологів при вузькому тазі. Особливості перебігу пологів при крупному плоді. Тактика ведення пологів при крупному плоді, клінічно вузькому тазі.

Вагітність і пологи при тазовому передлежанні. Неправильні положення плода. Методи діагностики і корекція неправильного положення плода. Особливості акушерської тактики під час вагітності і пологів залежно від різновидності передлежання та положення плода.

Тема 14. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві.

Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Алгоритм дій лікаря та методи боротьби з кровотечею. Геморагічний шок. ДВЗ-синдром. Сучасні підходи до інфузійно-трансфузійної та інтенсивної терапії і реанімації при кровотечах в акушерстві.

Тема 15. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плода. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.

Класифікація, етіологія, патогенез різних видів аномалій пологової діяльності. Сучасні методи діагностики і лікування порушень пологової діяльності. Профілактика порушень пологової діяльності.

Пологовий травматизм матері та плода, класифікація. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода. Особливості ведення вагітності та пологів у жінок з рубцем на матці. Профілактика акушерського травматизму.

Тема 16. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.

Вагітність і пологи при захворюваннях серцево-судинної системи (вадах серця, гіпертонічній хворобі, артеріальній гіпотензії); хворобах органів сечовидільної системи; печінки та жовчного міхура; хворобах кровотворних органів; органів дихання; органів травної системи; ендокринної системи; нервової системи; органів зору; гострих та хронічних інфекційних хворобах, туберкульозу. Перебіг вагітності і пологів при гінекологічних захворюваннях. Особливості перебігу та тактика ведення при гострій хірургічній патології.

Перинатальні інфекції у вагітних: клінічний перебіг, діагностика, тактика ведення, лікування, профілактика. Принципи ведення вагітності і пологів у жінок з ВІЛ. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.

Тема 17. Оперативні втручання в акушерстві.

Показання, протипоказання, умови та підготовка до оперативних втручань при вагінальному та абдомінальному розродженні в акушерстві. Основні етапи акушерських операцій. Знеболювання операцій. Інструментарій. Асептика та антисептика. Ведення післяопераційного періоду.

Тема 18. Післяпологові септичні захворювання.

Післяпологові септичні захворювання. Класифікація, етіологія, патогенез, діагностика, принципи лікування, профілактика. Невідкладна допомога при септичних станах в акушерстві. Показання до хірургічного лікування.

**БЛОК 2.
КЛІНІЧНА ПЕРИНАТОЛОГІЯ**

РОЗДІЛИ:

- 1. НЕДОНОШЕНІ ДІТИ.**
- 2. ПЕРИНАТАЛЬНА ПАТОЛОГІЯ.**
- 3. НЕІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ НОВОНАРОДЖЕНИХ.**

РОЗДІЛ 1. НЕДОНОШЕНІ ДІТИ.

Конкретні цілі

1. Визначати етіологічні фактори недоношеності у новонароджених.
2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину ступенів морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей.
3. Визначати особливості адаптації недоношених новонароджених дітей та діагностувати синдроми дизадаптації.
4. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень недоношених новонароджених.
5. Демонструвати володіння принципами виходжування недоношених новонароджених, лікування та профілактики синдромів дизадаптації, реабілітації недоношених новонароджених.

6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: дихальній недостатності, парезі кишечника, гіпербілірубінемії, гіпо глікемії, синдромі дихальних розладів.

7. Проводити диференціальну діагностику гіпербілірубінемії у недоношених новонароджених та ставити попередній діагноз.

Тема 19. Медична допомога здоровим новонародженим. Організація надання медичної допомоги новонародженим в Україні.

Доношена новонароджена дитина. Догляд в пологовому будинку. Вигодовування новонароджених. Правила виписки додому. Пограничні стани. Тактика лікаря.

Тема 20. Анатомо-фізіологічні особливості, постнатальна адаптація й організація виходжування недоношених новонароджених.

Недоношені діти. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Ступені морфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей. Особливості адаптації недоношених новонароджених. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування Затримка внутрішньоутробного розвитку плода (ЗВУР): причини, діагностика, лікування, профілактика.

Тема 21. Основні клінічні проблеми і харчування недоношених дітей.

Синдроми дизадаптації недоношених дітей. Диференціальна діагностика гіпербілірубінемії у недоношених.

Особливості вигодовування недоношених дітей. Екстрена допомога при основних невідкладних станах у недоношених новонароджених: дихальній недостатності, парезі кишечника, гіпербілірубінемії, гіпоглікемії.

РОЗДІЛ 2. ПЕРИНАТАЛЬНА ПАТОЛОГІЯ.

Конкретні цілі:

1. Ставити попередній діагноз і планувати тактику ведення вагітності, пологів при перинатальних ускладненнях (плацентарній дисфункції, дистресі та синдромі затримки розвитку плода).
2. Оцінювати результати обстеження стану плода, формулювати попередній діагноз при різних видах патологічних станів плода.
3. Володіти основними практичними навичками, щодо надання невідкладної допомоги при дистресі плода.
4. Призначати лікування, складати план профілактичних та реабілітаційних заходів у разі різних видів патології плода та елементів плідного яйця.

Тема 22. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода, дистрес плода.

Етіологія, патогенез плацентарної дисфункції, фетального дистресу, затримки розвитку плода. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні підходи до тактики ведення несприятливих станів плода під час вагітності та пологів.

Тема 23. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії плідного яйця.

Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолькоцитарна та ін.). Патогенез, діагностика, ведення вагітності, вибір оптимального терміну розродження. Ведення пологів та післяпологового періоду при імунологічному конфлікті. Профілактика.

Аномалії розвитку плідного яйця. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонки і пупкового канатика). Трофобластичні захворювання (міхурцевий занесок). Багатоводдя і маловоддя: причини, клініка, тактика ведення вагітності та пологів, наслідки для плода і новонародженого.

РОЗДІЛ 3. НЕІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ НОВОНАРОДЖЕНИХ.

Конкретні цілі:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

2. Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

3. Визначати особливості перебігу асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених і ставити попередній клінічний діагноз.

4. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

5. Демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики асфіксії та пологової травми новонароджених, хвороб органів дихання у новонароджених, гемолітичної та геморагічної хвороб новонароджених.

6. Ставити діагноз і надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах у новонароджених з проявами асфіксії та пологової травми, при хворобах органів дихання у новонароджених, гемолітичній та геморагічній хворобах: синдромі мозкової гіпертензії, судомному синдромі, апное, брадикардії, парезі кишечника, дихальній недостатності, синдромі меконіальної аспірації та кровотечах у новонароджених.

7. Проводити диференціальну діагностику асфіксії та пологової травми, хвороб органів дихання, гемолітичної та геморагічної хвороб у новонароджених та ставити попередній діагноз.

8. Здійснювати прогноз життя при асфіксії та пологовій травмі, хворобах органів дихання, гемолітичній та геморагічній хворобах новонароджених.

9. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в неонатології.

Тема 24. Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених.

Реанімація новонароджених. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Первинна реанімація новонароджених. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 25. Дихальні розлади у новонароджених.

Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 26. Хвороби органів дихання у новонароджених. Етіологія. Патогенез.

Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

Тема 27. Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених. Етіологія.

Патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Лікування. Профілактика. Прогноз.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС
БЛОК 1. Акушерство і гінекологія			
Тема 1. Порухення менструальної функції в репродуктивному віці, нейроендокринні синдроми. Фізіологічні та патологічні стани в перименопаузальному періоді. Патологічні стани репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці. Методи контрацепції для підлітків.		2	2
Тема 2 Жіночі урогенітальні запальні захворювання. Невідкладні стани в гінекології.		2	2
Тема 3 Доброякісні новоутворювання статевих органів жінки. Дисгормональні захворювання молочної залози. Ендометриоз. Оперативні втручання в гінекології. Підготовка та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Профілактика ВІЛ інфікування.		2	2
Тема 4. Фонові та передракові захворювання статевих органів жінки. Злоякісні новоутворювання.		4	4
Тема 5. Неплідність. Сучасні аспекти планування сім'ї. Методи контрацепції. Медичні критерії прийнятності використання методів контрацепції ВООЗ.		2	2
Тема 6. Фізіологічна вагітність, пологи та післяпологовий період. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Перинатальні інфекції. Профілактика вертикальної трансмісії ВІЛ.		4	4
Тема 7. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. Багатоплідна вагітність. Аномалії кісткового таза. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Невідповідність голівки плода та таза матері. Неправильні положення та тазові передлежання плода. Оперативні втручання в акушерстві. Аномалії скоротливої діяльності матки. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.		4	4

Тема 8. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді. Геморагічний шок. ДВС-синдром. Інтенсивна терапія і реанімація при кровотечах в акушерстві. Післяпологові септичні захворювання.		4	4
Тема 9. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Преєклампсія. Еклампсія. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода, дистрес плода. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії плідного яйця.		4	4
Підсумкова контрольна робота № 1		2	2
Разом у блоці 1		30	30
БЛОК 2. Клінічна перинатологія			
Тема 10. Анатомо-фізіологічні особливості, постнатальна адаптація й організація виходжування недоношених новонароджених. Недоношені діти. Етіологічні фактори недоношеності. Анатомо-фізіологічні особливості. Ступені морфологічної та нейрофункціональної зрілості недоношених дітей. Особливості адаптації недоношених новонароджених. Принципи виходжування недоношених дітей в пологовому будинку та на другому етапі виходжування		4	4
Тема 11. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода, дистрес плода. Плацентарна дисфункція, фетальний дистрес, затримки розвитку плода. Сучасні перинатальні діагностичні технології. Сучасні підходи до тактики ведення несприятливих станів плода під час вагітності та пологів.		4	4
Тема 12. Імунологічна несумісність крові матері та плода. Аномалії плідного яйця. Імунологічна несумісність крові матері та плода (резус-конфлікт, несумісність за системою АВО, ізолькоцитарна та ін.), ведення вагітності, вибір оптимального терміну розродження. Ведення пологів та післяпологового періоду при імунологічному конфлікті. Профілактика.		6	6
Тема 13. Аномалії розвитку плідного яйця. Аномалії позазародкових елементів плідного яйця (плаценти, плідних оболонок і пупкового канатика). Трофобластичні захворювання (міхурцевий занесок). Багатоводдя і маловоддя: причини, клініка, тактика ведення вагітності та пологів, наслідки для плода і новонародженого.		4	4

Тема 14. Асфіксія новонароджених. Пологова травма новонароджених. Реанімація новонароджених. Первинна реанімація новонароджених. Дихальні розлади у новонароджених. Хвороби органів дихання у новонароджених.		6	6
Тема 15. Гемолітична та геморагічна хвороба новонароджених		2	2
Підсумкова контрольна робота № 2		2	2
Разом у блоці 2		28	28
Залік		2	2
Разом блок 2 та залік		30	30
Всього		60	60

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

№ п/п	Види СРС	Кількість годин	Види контролю
1	Підготовка до практичних занять	18	Поточний контроль на практичних заняттях
2	Опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять: 1. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності. Переношування вагітності. 2. Жіночі уrogenітальні запальні захворювання. Діагностика, лікування та профілактика. 3. Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плоду. 4. Післяпологові септичні захворювання 5. Найбільш поширені хвороби новонароджених. 6. Методи обстеження гінекологічних хворих	6 6 6 6 6 6	Підсумковий контроль
3	Підготовка до підсумкового контролю	6	Підсумковий контроль
Всього годин			60

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

БЛОК 1. Акушерство і гінекологія

1. Фізіологія вагітності. Перинатальна охорона плода. Фармакотерапія в акушерстві. Питання медичної етики та деонтології.

2. Фізіологія пологів. Знеболювання пологів Фізіологія післяпологового періоду. Фізіологія періоду новонародженості. Медична документація, щодо ведення пологів та післяпологового періоду .
3. Невідповідність голівки плоду та таза матері. Проблема макросомії в сучасному акушерстві. Неправильні положення плоду.
4. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Прееклампсія.
5. Вагітність і пологи при екстрагенітальних захворюваннях
6. Багатоплідна вагітність. Передчасне переривання вагітності.
7. Переношування вагітності. Аномалії скоротливої діяльності матки
8. Пологовий травматизм матері та плоду. Сучасні підходи до діагностики та лікування пологових травм матері та плода.
9. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода. Аномалії розвитку плідного яйця.
10. Кровотечі під час вагітності, в пологах та в післяпологовому періоді.. Геморагічний шок. ДВС-синдром. Термінальні стани в акушерстві.
11. Оперативне акушерство.
12. Післяпологові септичні захворювання
13. Плацентарна дисфункція, затримка розвитку плода.
14. . Патологія періоду новонародженості.. Методи інтенсивної терапії та реанімації новонародженого.
15. Клінічні особливості анатомічної побудови жіночих статевих органів Фізіологічні зміни в жіночих статевих органах в різні вікові періоди. Сучасні знання про менструальну функцію. Нейроендокринна регуляція функції статевої системи.
16. Сучасні методи обстеження гінекологічних хворих. Питання лабораторної діагностики. Принципи і методи лікування гінекологічних захворювань.
17. Проблема жіночих урогенітальних запальних захворювань Сучасні підходи до діагностики та лікування
18. Діагностика, лікування та профілактика захворювань, що передаються статевим шляхом. Сучасні принципи лікування гострих і хронічних захворювань запальних процесів жіночих статевих органів
19. Проблема порушень менструальної функції у різні вікові періоди.
20. Питання гінекологічної ендокринології, нейроендокринні синдроми в гінекології. Сучасні методи діагностики та лікування.
21. Проблема ендометріозу. Сучасні етіопатогенетичні погляди, методи діагностики, лікування. та профілактики ендометріозу
22. Проблема патологічних станів репродуктивної системи у дитячому та підлітковому віці.
23. Неправильні положення, травматичні пошкодження статевих органів та аномалій гінекологічної онкології. Доброякісні та передракові захворювання статевих органів жінки. Гінекологічні аспекти захворювань молочної залози. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактики.
24. Проблема гінекологічної онкології. Злоякісні новоутворення статевих органів жінки. Трофобластичні захворювання. Сучасні методи діагностики, , лікування та профілактики.
25. Проблема невідкладної гінекологічної допомоги, основні принципи та методи хірургічних втручань у гінекології.
26. «Гострий живіт» у гінекології. Сучасні підходи до діагностики, диференційній діагностики, лікуванню та профілактики невідкладних гінекологічних станів.
27. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості «малих» гінекологічні операцій.
28. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості Операції при випадінні і опущенні жіночих статевих органів.

29. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості Операції на шийці матки, придатках матки.
30. Показання, протипоказання, умови та технічні особливості Операції на матці консервативна міомектомія, дефундація матки, надпихвова ампутація матки, екстирпація матки
31. Особливості підготовки та післяопераційне ведення гінекологічних хворих при ургентних та планових оперативних втручаннях. Принципи та методи анестезіології та реанімації під час гінекологічних операцій
32. Сучасний лікувально-діагностичні ендоскопічні методи лікування у гінекології.
33. Медично-соціальне значення проблеми неплідності у шлюбі. Етіопатогенетичні чинники розвитку неплідності Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі. Сучасні принципи і методи лікування жіночої неплідності. Допоміжні репродуктивні технології
34. Організація, структура і завдання служби планування сім'ї. Сучасні аспекти контрацепції. Класифікація, механізм дії та ефективність сучасних протизаплідних засобів.

БЛОК 2. Клінічна перинатологія

1. Визначення поняття „недоношеність”.Класифікація недоношених дітей за показником ”маса тіла при народженні” та співвідношенням фізичного розвитку та гестаційного віку.
2. Причини затримки внутрішньоутробного розвитку плода. Особливості адаптації дітей зі ЗВУР та принципи виходжування.
3. Оцінкаморфологічної та нейро-функціональної зрілості недоношених дітей (за шкалою Балард).
4. Особливості терморегуляції недоношених дітей, методи профілактика гіпотермії.
5. Профілактика та лікування гіпоглікемії у недоношених дітей.
6. Механізми розвитку гіпербілірубінемії недоношених, можливі наслідки. Тактика ведення.
7. Невідкладна допомога при апное у недоношених дітей. Показання до застосування штучної вентиляції легень. Ускладнення тривалої ШВЛ: бронхолегенева дисплазія, ретинопатія недоношених дітей.
8. Етапи виходжування недоношених дітей. Принципи транспортування. Критерії виписки зі стаціонару.
9. Особливості диспансерного спостереження за недоношеними дітьми в поліклініці. Профілактика анемії, лактазної недостатності, дисбактеріозу, рахіту.
10. Принципи вигодовування недоношених новонароджених. Вибір засобу
11. годування в залежності від гестаційного віку та стану дитини. Рекомендовані об'єми ентерального харчування.
12. Етіологічні, клінічні та лабораторні критерії діагнозу „асфіксії новонародженого”.
13. Сучасні уявлення про патогенез асфіксії. Компенсаторні механізми організму плода у відповідь на гіпоксію.
14. Критерії ступеню важкості асфіксії в залежності від оцінки за шкалою Апгар, показників рН та ознак дисфункції органів та систем.
15. Алгоритм надання невідкладної допомоги дитині у стані асфіксії при народженні в залежності від наявності або відсутності ознак меконіальної аспірації.
16. Визначення терміну „пологова травма” тачинники її розвитку.
17. Пологові травми м'яких тканин. Адипонекроз. Пошкодження грудинно-ключично-соскоподібного м'язу. Диференціальний діагноз пологової пухлини та кефалогематоми.
18. Пологова травма спинного мозку та плечового сплетення. Парези і паралічи Дюшена-Ерба, Дежерін-Клюмпке.
19. Диференціальна діагностика внутришньочерепних крововиливів гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених.

20. Поняття про сурфактантну систему легень. Чинники розвитку СДР у новонароджених. Механізм розвитку гіалінових мембран. Методи антенатальної профілактики.
21. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при синдромі дихальних розладів за допомогою шкали Сільвермана та Довнеса.
22. Методи антенатального прогнозування та постнатальної діагностики СДР. Рентгенологічні ознаки СДР.
23. Принципи лікування СДР у новонароджених. Респіраторна підтримка. Сурфактантзамісна терапія.
24. Класифікація пневмоній новонароджених в залежності від шляху та терміну інфікування. Етіологія.
25. Фактори ризику розвитку пневмоній у новонароджених. Патогенез.
26. Особливості перебігу пневмоній у новонароджених в залежності від шляху інфікування та етіології.
27. Принципи діагностики та лікування пневмоній у новонароджених. Особливості етіотропної терапії.
28. Еритроцитарні антигенні системи крові людини. Етіологія, патогенез ГХН.
29. Класифікація ГХН. Клінічно-лабораторні критерії анемічної, жовтяничної та набрякової форм ГХН.
30. Критерії ступеню важкості ГХН. Стадії перебігу білірубінової енцефалопатії.
31. Методи антенатальної діагностики та профілактики гемолітичної хвороби плода.
32. Показання до проведення операції замінного переливання крові. Техніка операції та її можливі ускладнення.
33. Методи консервативної терапії ГХН. Механізм дії фототерапії.
34. Особливості системи гемостазу у новонароджених. Чинники розвитку геморагічної хвороби. Клінічні особливості ранньої, класичної та пізньої форм геморагічної хвороби.
35. Диференційна діагностика геморагічної хвороби та синдрому „закоптутої крові”. Невідкладна допомога при шлунково-кишкової кровотечі. Лікування та профілактика геморагічної хвороби.
36. Визначення терміну „TORCH-інфекції”. Фактори ризику розвитку ВУІ.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Зовнішнє акушерське обстеження вагітних, прийоми Леопольда, вимірювання розмірів таза, визначення справжньої кон'югати.
2. Встановити строк вагітності, гестаційного віку плода та передбачуваного строку пологів (за даними анамнезу та об'єктивного дослідження).
3. Надання акушерської допомоги в пологах та післяпологовому періоді
4. Визначення стану новонародженого за шкалою Апгар. Первинний догляд за новонародженим.
5. Оформлення медичної документації, щодо надходження вагітної до стаціонару, в пологах та при виписуванні з пологового будинку.
6. Діагностичні критерії вузького тазу, вимірювання зовнішніх розмірів тазу
7. Схеми медикаментозної корекції аномалій пологової діяльності.
8. Проведення та інтерпретація результатів досліджень стану фетоплацентарного комплексу.
9. Алгоритми надання невідкладної допомоги при акушерській кровотечі.
10. Алгоритми надання невідкладної допомоги при тяжких формах пре еклампсії
11. Алгоритми надання невідкладної допомоги при несприятливих та критичних станах плода та новонародженого

12. Гінекологічне дослідження (дзеркальне, бімануальне, ректальне, ректовагіальне).
13. Зібрати спеціальний гінекологічний анамнез, оцінити результати лабораторного дослідження (загального та біохімічного аналізів крові, сечі, згортаючої системи крові та і
14. Взяття матеріалу з піхви, уретри та цервікального каналу.
15. Оцінити результати кольпоцитологічного дослідження.
16. Оцінити результати кольпоскопічного дослідження.
17. Оцінити тести діагностики функціонального стану яєчників.
18. Оцінити результати цитологічного, гістологічного, бактеріологічного досліджень.
19. Оцінити результати рентгенологічних досліджень жіночих статевих органів
20. Оцінити результати УЗД.
21. Скласти план обстеження хворої при різних видах гінекологічної патології.
22. Планування схем лікування і профілактики при різних видах гінекологічної патології.
23. Зондування матки (на фантомі).
24. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння (на фантомі).
25. Передопераційна підготовка гінекологічних хворих і післяопераційне їх ведення.
26. Визначення груп крові і резус-фактора. Проведення гемотрансфузії.

«0» варіант залікового білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр
Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – **АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ З ПОГЛИБЛЕНИМ
ВИВЧЕННЯМ ПИТАНЬ ПЕРИНАТОЛОГІ**

Варіант № 0

1. Ранні гестози. Гіпертонічні розлади при вагітності. Преєклампсія. – **максимальна кількість балів – 20.**
2. Проблема жіночих урогенітальних запальних захворювань Сучасні підходи до діагностики та лікування. – **максимальна кількість балів – 20.**
3. Оцінка ступеня тяжкості дихальної недостатності при синдромі дихальних розладів за допомогою шкали Сільвермана та Довнеса. – **максимальна кількість балів – 20.**
4. Диференціальна діагностика внутришньочерепних крововиливів гіпоксичного та травматичного генезу у новонароджених. – **максимальна кількість балів – 20.**

*Затверджено на засіданні кафедри «Акушерства і гінекології», протокол № ____ від
«__» _____ 2021 р.*

Завідувач кафедри

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка результатів навчання

Методи контролю:

- усний контроль;
- письмовий контроль;

- тестовий контроль;
- програмований контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль;
- самооцінка.

Види контролю:

- попередній (вихідний);
- поточний;
- проміжний;
- підсумкова контрольна робота (ПКР);
- атестація за 11-й семестр;
- підсумковий контроль.

ПКР проводиться після завершення вивчення усіх тем блоку на останньому занятті. До ПКР допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття та при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який з поважних чи без поважних причин мав пропуски навчальних занять, дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Форма проведення ПКР стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки, зокрема, комп'ютерний тестовий контроль, практичні навички (бімануальне дослідження, огляд у дзеркалах тощо), оцінювання написання та захисту історії хвороби. Результат ПКР оцінюється за багатобальною шкалою (200-бальною університетською шкалою, яка відповідає шкалі ЄКТС). Максимальна кількість балів за ПКР складає у першому блоці 80 балів, у другому - 40. Мінімальна кількість балів на ПКР, за якої контроль вважається складеним, становить 50 балів у першому блоці і 30 балів у другому.

За результатами контролю в 11-му семестрі проводиться атестація студента.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. До заліку допускаються лише студенти, яким зараховані обидві ПКР з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

У першому блоці позитивна оцінка на кожному практичному занятті може бути від 4,1 до 7 балів. Оцінка нижче 4,1 бала означає «незадовільно», заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку. На ПКР за семестр студент може максимально отримати 80 балів. ПКР вважається зарахованою, якщо студент набрав не менше ніж 50 балів.

У другому блоці позитивна оцінка на кожному практичному занятті може бути від 4 до 8 балів. Оцінка нижче 4 балів означає «незадовільно», заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку. На ПКР за семестр студент може максимально отримати 40 балів. ПКР вважається зарахованою, якщо студент набрав не менше ніж 30 балів.

На заліку студент може максимально отримати 80 балів. Залік вважається складеним, якщо студент отримав не менше ніж 50 балів.

Критерії оцінювання знань студентів

При оцінюванні засвоєння кожної теми студенту виставляється оцінка за формулою: мінімальна кількість балів поточного оцінювання, ділиться на кількість практичних занять, не включаючи останні заняття (відведені для ПКР та заліку): **у першому блоці** - $70:17=4,1$ (мінімальна), $120:17=7$ (максимальна), **у другому блоці** - $40:10=4$ бали (мінімальна), $80:10=8$ балів (максимальна). Використовуються прийняті критерії оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичними вказівками для вивчення тем.

Студент отримує:

– «відмінно» – студент володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, так і тестового контролю. Добре орієнтується в предметній термінології. Чітко формулює відповіді на поставлені запитання. Практична робота виконується в повному обсязі.

– «добре» – студент володіє знаннями в обсязі не менш ніж 75 – 99%, допускає несуттєві помилки, які виправляє, відповідаючи на запитання. Під час виконання тестових завдань відповідає на 75% питань. Практична робота виконана в повному обсязі, допускаються незначні помилки.

– «задовільно» – студент володіє знаннями по темі в обсязі не менше 60 – 74%, під час тестування відповідає не менш ніж на 60% запитань. Відповіді недостатньо точні, навідні запитання їх не корегують. Практичну роботу виконано не в повному обсязі.

– «незадовільно» – студент не засвоїв необхідний мінімум знань з теми заняття та тестування в межах 59%. Нездатний відповідати на навідні запитання, оперує неточними формулюваннями. Завдання тестового контролю виконані менш ніж на 59%. Практичними навичками не володіє.

Оцінка успішності студента

Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
Блок 1	
Практичні заняття з 1-го по 17-е	7 балів за кожне з 17-ти занять
Разом	120
ПКР-1 (практичне заняття 18)	80
Всього за блок 1	200
Весняний семестр	
Практичні заняття з 19-го по 28-е	8 балів за кожне з 10-ти занять
Разом	80
ПКР-2 (практичне заняття 29)	40
Всього за блок 2	120
Залік (практичне заняття 30)	80
Разом за блок 2 та залік	200

7. Рекомендовані джерела інформації**Основна**

1. Акушерство і гінекологія (у 2-х книгах): підручник (за ред. Грищенко В.І., Щербини М.О.)// Книга І Акушерство.-К.: Медицина, 2011.- 422 с.; Книга ІІ Гінекологія. - К. Медицина, 2011.- 375 с.
2. Акушерство: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, В.П.Лакатоша).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 648 с.
3. Гінекологія: підручник (за ред. Б.М.Венцківського, Г.К.Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
4. Запорожан В.М., Чайка В.К., Маркін Л.Б. Акушерство і гінекологія (у 4-х томах): національний підручник: 2013
5. Obstetrics: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2008.-334 p.
6. Gynecology: підручник англійською мовою (edit by I.V. Ventskivska).- К.: Medicine, 2010.-160 p.
7. Майданник В.Г. Педиатрия. Учебник (2-е издание, испр. и доп.).-Харьков: Фолио, 2002. –1125с.

8. Дитячі хвороби. За ред. В.М.Сідельникова, В.В.Бережного. К.:Здоров'я, 1999. –734 с.
9. Протоколи надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча ендокринологія».-Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.04.2006 N 254120 с. в редакції наказу МОЗ України від 03.02.2009 № 55
10. Про затвердження Протоколу медичного догляду за новонародженою дитиною з малою масою тіла при народженні.-Наказ Міністерства охорони здоров'я України 29.08.2006 N584 –42 с.
11. Про затвердження клінічного протоколу надання неонатологічної допомоги дітям „Жовтятиця новонароджених”.-Наказ Міністерства охорони здоров'я України 27.04.2006 N255 –34 с.
12. Про затвердження протоколів лікування дітей за спеціальністю "Дитяча гастроентерологія".-Наказ Міністерства охорони здоров'я України 10.08.2013 N 56–56 с.
13. Про затвердження протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю "Дитяча гематологія".-Наказ Міністерства охорони здоров'я України 20.07.2005 N 364 –10 с.
14. Медицина дитинства. За редакцією П.С.Мощица.-К.:Здоров'я, 1994. –Т.1 -4. -2350 с.
15. Шабалов Н.П. Детские болезни. Учебник.-Питер-Ком, С-Пб.,2002.-1080с.
16. Шабалов Н.П. Неонатология. В 2-х томах. Спец.л-ра. С.-Петербург, 1996, -Том I. 492 с., Том II. -505 с.
17. Nelson textbook 18th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. Видавництво: SAUNDERS

Додаткова

1. Запорожан В.М., Міщенко В.П. Акушерська патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2005.- 292 с.
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія: атлас, навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2002
3. Запорожан В.М. Оперативна гінекологія: навчальний посібник. - Одеса:Одеський медуніверситет,2006.- 292 с.
4. Клінічні аспекти сучасної перинаталогії: навчально-методичний посібник (за ред. Вдовиченко Ю.П.).- К., 2005.
5. Медведь В.І. Вибрані лекції з екстрагенітальної патології вагітних. - К., 2010.- 239 с.
6. Методи контрацепції відповідно до періодів життя: навчальний посібник.- К., 2013.- 255 с.
7. Невідкладні стани в акушерстві: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.І. та ін.).- К.:Золотые ворота, 2010.-246 с.
8. Норвитц Єррол Р., Шордж Джон О. Наглядные акушерство и гинекология (перевод с английского).- М.: ГЭОТАР - МЕД, 2003.-141 с.
9. Патологічне акушерство: навчальний посібник (Венцківський Б.М., Камінський В.В., Грищенко В.В. та ін.).- К.: Чайка-Всесвіт, 2009.-300 с.
10. Пащенко С.М., Резніченко Г.І., Волошин М.А. Діагностика та лікування хворих на дисгормональні захворювання молочних залоз: Запоріжжя:Просвіта,2011.-152 с.
11. Сучасні аспекти планування сім'ї: навчальний посібник.- К.,2012.-307с.
12. Гуркин Ю. А., Л. Б. Маркин, Э. Б. Яковлева. Детская гинекология - справочник, 2004. - 480 с.
13. Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. СПб.: Фолиант, 2002. – 542 с.
14. Дубоссарская З.М., Дубоссарская Ю.А. Репродуктивная эндокринология: учебно-методическое пособие.- Д.:Лири ЛТД,2008.-416 с.
15. Татарчук Т. Ф., Сольский Я. П. Эндокринная гинекология, 2003
16. Essential Antenatal, Perinatal and Postpartum Care. WHO EURO, Copenhagen,2003

17. Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A guide for essential practice. WHO, Geneva, 2006.
18. Діючі «Клінічні протоколи» затверджені наказом МОЗ України з акушерства і гінекології.
19. Аряєв М.Л. Неонатологія.-Київ: «АДЕФ -Україна.», 2006.-754 с
20. Волосовец А.П., Кривопустов С.П., Манолова Э.П., Ершова И.Б., Бойченко П.К. Лабораторные исследования в практической педиатрии -Луганск, 2003.-131с.
21. Маркова И.В., Шабалов Н.П. Клиническая фармакология новорожденных. Сотис, С.-Петербург, 1993. -374 с.
22. Михельсон В.А., Алмазова И.Г., Неудахин Е.В. Коматозные состояния у детей. Л."Медицина",1988. –224 с.
23. Москаленко В.Ф., Волосовець О.П., Яворівський О.П., Булах І.Є., Остапик Л.І., Палієнко І.А., Мруга М.Р. (ред.) Крок 2. Загальна лікарська підготовка. Частина 2. Педіатрія, акушерство та гінекологія, гігієна. -Київ: Nova Knyha Publ.,2005.-404с.
24. Неотложные состояния в педиатрии. Под ред. В.М.Сидельникова. К.:Здоровье, 1994.601 с.
25. Неонатология. Под ред. Т.Л.Гомеллы, М.Д.Каннигам. М.,Мед.,1995. -636 с.
26. Педиатрия. Под ред. Дж.Грефа. М.: Практика, 1997. -911 с.
27. Ситуаційні завдання з педіатрії/За ред. чл.-кор. АМН України, проф. В.Г. Майданника.-К.,2006.-204 с.